

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 23 września 2021 r. Dyrektor Wojskowego Biura Emerytalnego w Ł. wstrzymał J. H. wypłatę wojskowej renty inwalidzkiej od dnia 1 października 2021 r. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że podstawą wstrzymania wypłaty świadczenia była informacja z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z której wynikało, że J. H. pobiera świadczenie emerytalne.

/decyzja k.543 akt rentowych/

W dniu 28 października 2021 r. do organu rentowego wpłynęło odwołanie pełnomocnika J. H. od ww. decyzji. Skarżonej decyzji zarzucono:

1. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.:

- art. 7 ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i uznanie, że w przedmiotowej sprawie występuje zbieg prawa do renty przewidzianej w ww. ustawie z prawem do emerytury przewidzianej w odrębnych przepisach skutkujący wypłacaniem świadczenia wyższego lub wybranego przez osobę uprawnioną, podczas gdy wojskowa renta inwalidzka przysługująca ubezpieczonemu ustalona została w oparciu o przepisy ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych i ich rodzin i jej zbieg ze świadczeniem emerytalnym nie daje podstaw do wypłaty świadczenia wyższego lub wybranego przez Ubezpieczonego lecz do wypłaty świadczenia wg wskazań Ubezpieczonego, tj. renty inwalidzkiej powiększonej o połowę emerytury albo emerytury powiększonej o połowę renty inwalidzkiej.

- art. 44 ust. 1 pkt 1 i 2a i ust. 2 pkt 1 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i uznanie, że okoliczności przedmiotowej sprawy uzasadniają wstrzymanie wypłaty wojskowej renty inwalidzkiej z uwagi na zbieg prawa do świadczenia emerytalnego wyższego lub wybranego przez Ubezpieczonego, podczas gdy w przedmiotowej sprawie wojskowa renta inwalidzka przysługująca Ubezpieczonemu ustalona została w oparciu o przepisy ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych i ich rodzin i jej zbieg ze świadczeniem emerytalnym nie daje podstaw do zawieszenia jej wypłaty.

- art. 96 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych poprzez niezastosowanie i przyjęcie, że w okolicznościach przedmiotowej sprawy nie mają zastosowania przepisy odrębnej ustawy określającej prawo Ubezpieczonego do pobierania świadczeń w razie zbiegu prawa do emerytury z prawem do renty inwalidy wojskowego, którego niezdolność do pracy pozostaje w związku ze służbą wojskową, podczas gdy renta przysługująca Ubezpieczonemu ustalona została w oparciu o przepisy ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych i ich rodzin i jej zbieg ze świadczeniem emerytalnym daje podstawę do wypłaty świadczenia, wg wskazań Ubezpieczonego, tj. renty inwalidzkiej powiększonej o połowę emerytury albo emerytury powiększonej o połowę renty inwalidzkiej.

- art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych wojskowych i ich rodzin poprzez niezastosowanie i zawieszenie wypłaty wojskowej renty inwalidzkiej, podczas gdy okoliczności przedmiotowej sprawy uzasadniają wypłatę - zgodnie z wyborem dokonany Ubezpieczonego - renty inwalidzkiej powiększonej o połowę emerytury.

2. Naruszenie przepisów postępowania, tj:

- art. 107 § 1 oraz art. 107 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego poprzez błędne zastosowanie przez brak wskazania w decyzji z dnia 23 września 2021 r. faktów, które Wojskowe Biuro Emerytalne uznało za udowodnione oraz dowodów, na których oparło się wydając rozstrzygnięcie.

- art. 77 § 1 k.p.a. poprzez dowolną ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego, nieuwzględnienie wszystkich dowodów oraz okoliczności faktycznych, mających znaczenie dla oceny ich mocy i wiarygodności, skutkujące przyjęciem błędnych ustaleń faktycznych.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty pełnomocnik J. H. wniósł o:

1. zmianę zaskarżonej decyzji i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez podjęcie wypłaty zawieszony uprzednio wojskowej renty inwalidzkiej z dniem 1 października 2021 roku.
2. ewentualnie, na wypadek uznania przez Sąd, że przedmiotowa decyzja została wydana rażącem naruszeniem przepisów o postępowaniu przed Organem rentowym, wniósł uchylenie niniejszej decyzji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Organowi rentowemu.
3. zasądzenie na rzecz Ubezpieczonego kosztów postępowania, w tym także kosztów -zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

/odwołanie k.3 – 9/

W odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie

/odpowiedź na odwołanie k.18 – 18 odwrot/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca J. H. urodził się (...)

/okoliczność niesporna/

Wnioskodawca został zwolniony ze służby wojskowej w dniu 30 lipca 1986 r. Decyzją z dnia 29 września 1986 r. , na podstawie ustawy z dnia 16 grudnia 1972 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i ich rodzin , Wojewódzki Sztab Wojskowy przyznał J. H. wojskową rentę inwalidzką. W treści decyzji wskazano ,że J. H. został zaliczony do III grupy inwalidów oraz ,że inwalidztwo powstało wskutek wypadku pozostającego ze służbą wojskową , z tytułu którego przysługują świadczenia odszkodowawcze. Jednocześnie organ rentowy zaznaczył ,że renta podlega powiększeniu o połowę emerytury ustalonej przez Wojewódzki Sztab Wojskowy S..

/decyzja k.18 – 19 plik I akt rentowych/

Prawomocną decyzją z dnia 5 października 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W. po rozpatrzeniu wniosku J. H. z dnia 18 maja 2016 r. podjął ubezpieczonemu wypłatę emerytury od 1 maja 2016 r. tj. od daty nabycia uprawnień do emerytury. Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji kapitału początkowego zewidencjonowanego na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę. Emerytura przyznana od 1 maja 2016 r. w kwocie 521,74 zł jest niższa od najniższej emerytury, która wynosi 882,56 zł. Emerytury nie podwyższa się, gdyż ubezpieczony nie udowodnił łącznie okresów składkowych i nieskładkowych w wymiarze 25 lat.

Organ rentowy dodał, że w związku z uprawnieniami wnioskodawcy do wojskowej renty inwalidzkiej, kwota brutto emerytury o symbolu (...) została zmniejszona do wysokości 50% tj. od 1 maja 2016 r. – 260,87 zł.

/decyzja – k. 87 – 89 plik II akt ZUS/

Zaskarżoną decyzją z dnia 23 września 2021 r. Dyrektor Wojskowego Biura Emerytalnego w Ł. wstrzymał J. H. wypłatę wojskowej renty inwalidzkiej od dnia 1 października 2021 r. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że podstawą wstrzymania wypłaty świadczenia była informacja z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z której wynikało, że J. H. pobiera świadczenie emerytalne.

/decyzja k.543 akt rentowych/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie ww. dowodów z dokumentów, których treści strony nie kwestionowały.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawcy nie jest zasadne.

W rozpoznawanej sprawie nie było między stronami sporu co do tego, że J. H. ma prawo do wojskowej renty inwalidzkiej przyznanej mu na podstawie przepisów ustawy z 16 grudnia 1972 roku o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U z 1983r., Nr 29, poz. 139), która utraciła moc z dniem 26 lutego 1994 roku, w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 10 grudnia 1993 roku o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (tj. Dz.U. z 2022r., poz. 520), jak również prawo do świadczenia emerytalnego na podstawie przepisów ustawy z

dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz.U. z 2022 r. poz. 504). Strony miały jednak odmienne stanowisko w zakresie interpretacji mających zastosowanie przepisów prawa i ustalenia w konsekwencji, czy ubezpieczony jest uprawniony do pobierania jednocześnie obu tych świadczeń, tj. wojskowej renty inwalidzkiej i emerytury z FUS.

Instytucja zbiegu prawa do świadczeń uregulowana została w przepisie art. 95 ustawy emerytalnej, zgodnie z którym „w razie zbiegu u jednej osoby prawa do kilku świadczeń przewidzianych w ustawie wypłaca się jedno z tych świadczeń - wyższe lub wybrane przez zainteresowanego” (ust. 1). W ustępie drugim tegoż artykułu wskazano jednakże, że „przepis ust. 1 stosuje się również, z uwzględnieniem art. 96, w razie zbiegu prawa do emerytury lub renty określonych w ustawie z prawem do świadczeń przewidzianych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym osób, o których mowa w art. 2 ust. 2, z wyjątkiem przypadku, gdy emerytura wojskowa lub policyjna została obliczona według zasad określonych w art. 15a albo art. 18e ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin lub w art. 15a lub art. 15d lub art. 18e ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, (...) Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, (...) Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin.

Z treści przywołanych regulacji wynika zatem niebudząca wątpliwości zasada prawa do pobierania tylko jednego świadczenia (wyższego lub wybranego przez uprawnionego) w sytuacji tzw. zbiegu u jednej osoby prawa do kilku świadczeń przewidzianych w tej ustawie, jak również w razie zbiegu prawa do emerytury lub renty określonych w ustawie emerytalnej z prawem do świadczeń przewidzianych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym, między innymi żołnierzy zawodowych.

Niezależnie jednak od powyższego również ustawa z 10 grudnia 1993 roku o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin uregulowała w art. 7 kwestię zbiegu prawa do emerytury lub renty albo do uposażenia w stanie spoczynku lub uposażenia przewidzianego w odrębnych przepisach stanowiąc, że wypłaca się świadczenie wyższe lub wybrane przez osobę uprawnioną, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej.

Przywołane powyżej unormowania, tj. zarówno art. 95 ustawy emerytalnej, jak i art. 7 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, wykluczają zatem możliwość wypłaty zbiegających się świadczeń

wojskowych ze świadczeniami z ubezpieczeń powszechnych, poza wskazanymi przez ustawodawcę wyjątkowymi sytuacjami.

Zasada pobierania jednego świadczenia dopuszcza jednak istnienie wyjątków, a to między innymi w art. 96 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej, stanowiącego, iż „odrębne przepisy określają prawo do pobierania świadczeń w razie zbiegu u jednej osoby prawa do emerytury z prawem do renty inwalidy wojennego i wojskowego, którego niezdolność do pracy pozostaje w związku ze służbą wojskową”. Należy przy tym podkreślić, iż użycie w omawianym przepisie sformułowań „inwalidy wojennego i wojskowego” nie ma charakteru przypadkowego; zwrotów tych w szczególności nie można interpretować dowolnie, a należy poszukać ich definicji w innych mogących mieć zastosowanie przepisach. Taką regulacją są zaś niewątpliwie unormowania ustawy z 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (tj. Dz. U. z 2021 r., poz. 1656). W art. 54 ust. 1 ustala ona bowiem zasady zbiegu świadczeń takich właśnie inwalidów ze świadczeniami innego rodzaju, stanowiąc, że inwalidzie wojennemu i wojskowemu, którego inwalidztwo powstało w związku ze służbą wojskową, pobierającemu rentę inwalidzką obliczoną od podstawy wymiaru obliczonej w art. 11, który nabył prawo do emerytury wypłaca się w zależności od jego wyboru: 1. rentę inwalidzką powiększoną o połowę emerytury, albo 2. emeryturę powiększoną o połowę renty inwalidzkiej. Właśnie na ten przepis powoływał się w niniejszym procesie pełnomocnik J. H. nie dostrzegając jednakże, że stosownie do normy art. 30 ust. 1 pkt 1 tej ustawy, inwalidą wojskowym jest żołnierz niezawodowy Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, który został zaliczony do jednej z grup inwalidów wskutek inwalidztwa powstałego w czasie odbywania czynnej służby wojskowej w okresie pokoju, z wyjątkiem terytorialnej służby wojskowej pełnionej dyspozycyjnie (pkt 1) lub w ciągu 3 lat od zwolnienia z tej służby, jeżeli inwalidztwo to jest następstwem chorób powstałych lub urazów doznanych w czasie odbywania służby wojskowej.

Z kolei w myśl art. 34 powołanej ustawy, żołnierzami niezawodowymi są wyłącznie żołnierze odbywający zasadniczą służbę wojskową, odbywający przeszkolenie wojskowe, pełniący służbę przygotowawczą, pełniący służbę kandydacką, odbywający ćwiczenia wojskowe, pełniący okresową służbę wojskową lub też pełniący służbę wojskową w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny.

Analiza powyższych regulacji musiała zatem, w ocenie Sądu Okręgowego, doprowadzić do wniosku, że w niniejszej sprawie przepis art. 54 ustawy z 29 maja 1974 roku nie znajdował zastosowania. J. H. nie jest bowiem inwalidą wojskowym (a rencistą wojskowym), o którym mowa w przywołanym powyżej przepisie, skoro pełnił zawodową służbę wojskową i w tym czasie stał się osobą niezdolną do pracy. Co więcej, nie sposób również uznać wnioskodawcy za inwalidę wojennego, skoro jego inwalidztwo powstało wskutek wypadku pozostającego ze służbą wojskową i z całą pewnością nie było następstwem zranień lub kontuzji o jakich mowa w art.8 ustawy z 29 maja 1974 roku tj. w związku z pełnieniem służby w wojskowych oddziałach ludowych w czasie wojny domowej w Hiszpanii lub w okresie internowania w następstwie tej służby; udziałem w obronie Poczty G. we wrześniu 1939 r. i w walkach o C. w lutym 1945 r.; uczestniczeniem w konwojach w okresie wojny 1939-1945 w charakterze członka załóg handlowych statków morskich; udziałem w Powstaniu (...) oraz Powstaniach (...); rozminowywaniem kraju w czasie pełnienia służby w Siłach Zbrojnych Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej po zakończeniu wojny 1939-1945. Nie ulega wreszcie wątpliwości, w świetle wskazanych przepisów, że nie jest możliwym zaliczenia wnioskodawcy do którejkolwiek wskazanych grup, a tym samym J. H., jako rencista wojskowy, nie ma prawa do dwóch świadczeń z dwóch różnych prawnych reżimów zaopatrzeniowych. Dodać również należy, że wprawdzie na podstawie ustawy z 16 grudnia 1972 roku o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, z której wnioskodawca dostał rentę, miał prawo do dwóch świadczeń (art.37 ust.2), to jednak z uwagi na okoliczność, że emeryturę powszechną z ZUS dostał dopiero w 2016 r., toteż zbieg nastąpił dopiero w 2016 r., a tym samym stosuje się prawo obowiązujące w chwili zbiegu świadczeń tj. art. 44 ustawy z dnia 10 grudnia 1993 roku o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin w związku z art. 96 ustawy o emeryturach i rentach, co oznacza, że skoro wnioskodawca jest wojskowym rencistą w związku ze służbą, a nie inwalidą wojskowym to nie może pobierać dwóch świadczeń.

Odnosnie zaś podnoszonego przez pełnomocnika skarżącego zarzutu naruszenia przez organ rentowy przepisów kodeksu postępowania administracyjnego to wskazać trzeba, że Sąd Okręgowy podziela pogląd wyrażony w uzasadnieniu do postanowienia SN z dnia 11 czerwca 2013 r., II UK 74/13 zgodnie z którym od momentu wniesienia

odwołania od decyzji ZUS do sądu rozpoznawana sprawa staje się sprawą cywilną, podlegającą rozstrzygnięciu według zasad właściwych dla tej kategorii. Odwołanie pełni rolę pozwu, a jego zasadność ocenia się na podstawie właściwych przepisów prawa materialnego. Postępowanie sądowe skupia się na wadach wynikających z naruszenia przez organ rentowy prawa materialnego, a kwestia wad decyzji administracyjnej, spowodowanych naruszeniem przepisów postępowania administracyjnego, pozostaje w zasadzie poza przedmiotem tego postępowania. Sąd ubezpieczeń społecznych - jako sąd powszechny - może i powinien dostrzegać jedynie takie wady formalne decyzji administracyjnej, które decyzję tę dyskwalifikują w stopniu odbierającym jej cechy aktu administracyjnego. (vide też uchwały Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 1980 r., III CZP 43/80, OSNCP 1981 nr 8, poz. 142; z dnia 21 września 1984 r., III CZP 53/84, OSNCP 1985 nr 5-6, poz. 65 i z dnia 27 listopada 1984 r., III CZP 70/84, OSNCP 1985 nr 8, poz. 108 oraz postanowienia z dnia 19 czerwca 1998 r., II UKN 105/98, OSNP 1999 nr 16, poz. 529 i z dnia 29 maja 2006 r., I UK 314/05, OSNP 2007 nr 11-12, poz. 173, a nadto wyroki z dnia 28 października 2009 r., I UK 132/09, z dnia 2 grudnia 2009 r., I UK 189/09, i z dnia 14 stycznia 2010 r., I UK 252/09).

Mając na uwadze powyższe, sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., oddalił odwołanie.

Sędzia

Z:odpis uzasadnienia doręczyć pełnomocnikowi wnioskodawcy.

Sędzia.